

Cuộc thi triển lãm quốc tế sáng tạo khoa học công nghệ trẻ là sân chơi lý tưởng cho các tài năng trẻ về khoa học và công nghệ của các nước. Tại Cuộc thi lần thứ 9 tại Malaysia vừa qua, tính năng động, sáng tạo của các nhà khoa học trẻ của các nước thể hiện qua những sáng chế xuất sắc thuộc tất cả các lĩnh vực của đời sống xã hội. 09 công trình đoàn Việt Nam dự thi thì cả 09 công trình đều đạt giải, trong đó có 07 giải Vàng và 02 giải Bạc. Một lần nữa bản lĩnh và trí tuệ Việt được khẳng định tại các sân chơi quốc tế.

Nâng tầm & phát huy trí tuệ khoa học trẻ

Hoàng Duy Khánh bên chú robot cứu hộ hầm lò
Ảnh: K.Ngọc

THANH TÚ - VI THU

SÁNG CHẾ TỪ CUỘC SỐNG

Với những kết quả đạt được tại cuộc thi lần này, đây là thành tích cao nhất từ khi tham gia của các em học sinh Việt Nam tại cuộc thi quốc tế sáng tạo khoa học công nghệ trẻ lần thứ 9. Thành công mà các em đạt được khẳng định bản lĩnh, tài năng của học sinh Việt Nam tại các cuộc thi quốc tế. Những công trình như: Bộ sách thông minh; Người máy cứu hộ LVT2; Bảng điều khiển thông minh; Sa bàn an toàn giao thông hay hệ thống trồng rau sạch trên mái nhà trong các khu đô thị đều là các sáng chế xuất phát từ cuộc sống và nhằm mục đích giải quyết những vấn đề nảy sinh trong cuộc sống nhờ ứng dụng khoa học công nghệ.

Trong vòng gần 8 năm qua, mặc dù gặp khó khăn về kinh phí, Quỹ VIFOTEC đã tổ chức 08 cuộc thi sáng tạo cho thanh, thiếu niên, nhi đồng toàn quốc. Sau 08 lần tổ chức cuộc thi, Ban tổ chức đã nhận được 2.570 đề tài của các em tham gia và đã có 580 đề tài đoạt giải. Qua việc tổ chức các cuộc thi, Quỹ VIFOTEC đã khơi dậy được sự đam mê sáng tạo của các em, mong muốn trở thành những nhà sáng tạo, nhà khoa học và nhà sáng chế - những công dân trẻ tài năng của đất nước. Quỹ VIFOTEC đã tổ chức nhiều đoàn gồm các em có các công trình sáng tạo xuất sắc đại diện cho Việt Nam tham gia triển lãm quốc tế về sáng tạo tại Hàn Quốc, Nhật Bản, Ấn độ, Malaysia, Indonesia, Đài Loan (Trung Quốc) và Thái lan. Tại các

cuộc triển lãm nói trên, vị thế của Việt Nam được đề cao và có hơn 40 huy chương Vàng, Bạc, Đồng đã được trao cho các tài năng trẻ Việt Nam. Tổ chức Sở hữu trí tuệ thế giới của Liên hợp quốc (WIPO) đã trao 10 huy chương Vàng cho các thanh niên, thiếu niên Việt Nam.

Tiến sỹ Phan Tùng Mậu - Phó Chủ tịch Liên hiệp các Hội Khoa học và Kỹ thuật Việt Nam, khi tham dự cuộc thi quốc tế, các nhà sáng chế trẻ của nước ta đã thể hiện được tính sáng tạo cũng như khả năng ứng dụng cao vào sản xuất và đời sống. Tất cả các tài năng trẻ Việt Nam đều được hội đồng giám khảo quốc tế đánh giá cao. Có được điều này một phần nhờ sự tuyển chọn kỹ lưỡng ở các địa phương. Qua đó cho thấy, việc hướng dẫn, quan tâm đào tạo và bồi dưỡng trong cả nước thời gian qua đã được chú trọng hơn. Ông Lê Duy Tiến - Giám đốc Quỹ Hỗ trợ phát triển tài năng khoa học công nghệ đánh giá: số lượng các đề tài nghiên cứu khoa học trong giới trẻ ở các tỉnh, thành phố tăng đã thể hiện các nhóm biết cách làm sao để hoàn thiện từ ý tưởng tới sản phẩm, một số sản phẩm lại chú trọng theo hướng có tính ứng dụng cao và sự tích cực hưởng ứng nghiên cứu khoa học của giới trẻ khắp nơi trong cả nước.

Ra đời 14 năm nay, năm nào giải thưởng sinh viên nghiên cứu khoa học Eureka của Trung tâm Khoa học và Công nghệ trẻ thuộc Thành đoàn

TP.HCM cũng có số đề tài đăng ký tham dự năm sau nhiều hơn năm trước. Trong vài năm qua, Thành đoàn và Sở Khoa học và Công nghệ TP.HCM đã cùng thực hiện chương trình "Vườn ươm sáng tạo khoa học và công nghệ trẻ", mở cửa cho tất cả bạn trẻ dưới 35 tuổi nghiên cứu khoa học. Bình quân mỗi năm có khoảng 150 đề tài đăng ký và khoảng 20-25 đề tài được duyệt, với kinh phí khoảng 80 triệu đồng/đề tài. Một cuộc thi về "Ý tưởng sáng tạo trẻ" hằng năm cũng được mở ra cho tất cả người trẻ để khích lệ những ý tưởng có thể trở thành tiền đề nghiên cứu khoa học. Mới đây, trung tâm lại cho ra mắt chương trình "Trí thức khoa học trẻ tình nguyện", tập hợp nhiều trí thức trẻ ở các lĩnh vực, các khu vực công tác tham gia tư vấn, nói chuyện chuyên đề, phổ biến kiến thức khoa học phổ thông cho bà con vùng ven, ngoại thành.

CẦN CÓ CHÍNH SÁCH KHÍCH LỆ NGHIÊN CỨU KHOA HỌC CHO GIỚI TRẺ

Trước việc các sáng chế của các nhà "khoa học trẻ" ngày càng mang tính thực tiễn cao, TS. Phan Tùng Mậu - Phó Chủ tịch Liên hiệp các Hội Khoa học và Kỹ thuật Việt Nam cho rằng: Học sinh, sinh viên Việt Nam có nhiệt huyết, Nhà nước cần có chính sách tạo điều kiện hơn nữa cho các nhà khoa học trẻ phát huy năng lực của mình, sẵn sàng cống hiến, chinh phục đỉnh cao khoa học, qua đó sẽ góp phần

thúc đẩy nền khoa học của Việt Nam. TS. Nguyễn Trọng Hiền - chuyên gia nghiên cứu chuyên sâu của phân ban vật lý thiên văn, thuộc Phòng thí nghiệm phản lực NASA (Mỹ) cho rằng, một bộ phận giới trẻ rất đam mê khoa học. Điều cần thiết là xã hội có tạo cơ hội cho họ tiếp tục sự đam mê ấy với những nghiên cứu khoa học hay không. Những người thắng các cuộc thi như Robocon là những tài năng đặc biệt, cần được xã hội trân trọng và tạo điều kiện cho họ có hướng phát triển lâu dài. Vì thiếu cơ hội nghiên cứu nên họ buộc phải chuyển sang những hướng khác chứ không phải thiếu đam mê khoa học. Bằng những chính sách thiết thực và cụ thể, Việt Nam sẽ ngày càng có nhiều công trình sáng tạo khoa học công nghệ hữu ích và đạt nhiều giải thưởng hơn là điều có thể tin tưởng.

Thực tiễn nhiều năm qua cho thấy ngành giáo dục và đào tạo nước ta đã có những chủ trương, biện pháp quan trọng phát hiện, bồi dưỡng nhân tài và đến nay đã thu được những kết quả nhất định. Nhiều tài năng trẻ đã được bồi dưỡng và phát triển nhanh chóng. Khôi trường, lớp chuyên đã có những đóng góp rất lớn trong việc phát hiện, bồi dưỡng nhân tài, tạo nguồn nhân lực chất lượng cao cho đất nước, đồng thời, góp phần tích cực nâng cao chất lượng và thành tích của các kỳ thi học sinh giỏi quốc gia, các cuộc thi Olympic quốc tế về toán, tin học, lý, hoá, sinh và ngoại ngữ. Số học sinh đoạt giải trong các kỳ thi học sinh giỏi quốc gia, quốc tế ngày càng tăng. Nhiều địa phương đã có những chính sách riêng khuyến học, khuyến tài, tạo điều kiện thuận lợi để thu hút, trọng dụng nhân tài. Chẳng hạn, TP. Hà Nội đã thông qua "Quy định tạm thời về ưu đãi, khuyến khích các nhà khoa học đầu ngành, chuyên gia giỏi, người có cống hiến cho sự nghiệp xây dựng và phát triển Thủ đô" và "Quy định tạm thời về thu hút, sử dụng, đào tạo, bồi dưỡng tài năng trẻ và nguồn nhân lực chất lượng cao". TP. Đà Nẵng, tỉnh Bình Dương đã ban hành quy định chính sách đào tạo, thu hút nguồn nhân lực trình độ cao về công tác tại địa phương. TP. Hồ Chí Minh có chương trình đầu tư lớn cho "Vườn ươm tài năng"... ❖

Hệ thống trồng rau sạch trên mái nhà